

2009

§ 20 Motion från Saarivuoma sameby

Saarivuoma sameby har inkommit med en motion (bilaga L) gällande renbeteskonventionen med Norge. Motionären önskar stöd av Landsmötet gällande ett flertal frågor som är relaterade till förslaget till ny renbeteskonvention. Styrelsen uppskattar Saarivuomas fortsatta engagemang i diskussionen om den komplicerade gränsbetesfrågan. Saarivuomas agerande i saken har bidragit till att kasta ljus över de komplicerade rättsfrågor som renbeteskonventionen aktualiserar.

Styrelsens yttrande över motionen

Den förhandlingsgrupp som regeringen tillsatt för att ta fram ett förslag till en ny renbeteskonvention mellan Sverige och Norge har nu överlämnat sitt arbete till regeringen. Förslaget ska nu sammanställas av Jordbruksdepartementet och det ska sedan skickas ut på remiss. Under denna remissrunda kommer både samebyar och SSR att få möjlighet att ta ställning till förslaget.

SSR:s styrelse har vid styrelsesammanträde den 16-17 mars 2009, med ledning av landsmötesuttalandet 2008, beslutat att inhämta alla samebyars åsikter innan styrelsen går vidare i ärendet om renbeteskonvention. Varje sameby måste ges möjlighet att på samebynivå ta ställning till förslaget och ges bra möjlighet att svara på sin remiss. Därför arrangerade SSR ett möte den 12 maj där förslaget till renbeteskonvention diskuterades. Många samebyar har dock inte tagit slutlig ställning till förslaget och det är därför för tidigt för att SSR genom Landsmötet ta ställning till innehållet i förslaget.

Styrelsen förslår därför att motionen bordläggs till det ordinarie landsmöte där renbeteskonventionen kommer att behandlas eller till det extra landsmöte som eventuellt kan komma att krävas med anledning av renbeteskonventionen. Vid detta kommande landsmöte kommer varje sameby att kunna redovisa sin inställning till förslaget.

Saarivuomas missnöje med både förhandlingarna och dess resultat har framförts i olika sammanhang och samebyns synpunkter kommer att beaktas i det kommande arbetet. Med anledning av föreliggande motion vill dock styrelsen redan nu uttala följande:

- Samisk sedvanerätt är en civilrättslig rättighet som inte kan företrädas av någon annan än sedvanerättsinnehavarna, dvs. samebyarna
- Om konventionen omöjliggör nyttjande av sedvanerättsområden ska samebyarna kompenseras för detta oaktat på vilken sida gränsen dessa marker är belägna
- Styrelsen utgår ifrån att lagakraftvunna domar respekteras i arbetet med att skapa en ny renbeteskonvention

- Styrelsen kommer att verka för att staterna ansvarar för de rättegångskostnader som kan uppstå då samebyar vill pröva och bevaka de sedvanerätter som går utöver områdesprotokollet

Landsmötet beslutar att anta följande uttalande:

Den svenska och den norska regeringen har beslutat om att föreslå en ny renbeteskonvention för att reglera renbete över nationsgränserna. Arbetet har pågått sedan 1997 och i februari 2009 presenterades förhandlingsdelegations förslag till ny renbeteskonvention. Den svenska regeringen har beslutat att renbeteskonventionen skall undertecknas, och letar f n datum för sådant undertecknande.

Svenska Samernas Riksförbunds landsmöte 2009 i Arjeplog hemställer följande till Sveriges regering med anledning av renbeteskonventionen.

Samtliga samebyar måste få den tid de behöver för att noga överväga konventionsförslaget.

Intill dess samebyarna beretts sådant tillfälle att analysera och formulera sin position skall Sverige inte gå vidare i renbeteskonventionsprocessen. Bl a innebär detta att Sverige skall riva upp beslutet att underteckna renbeteskonventionen och inte går vidare med sådant undertecknande förrän samebyarna enskilt och SSR centralt fått tillfälle att yttra sig över konventionsförslaget, inklusive de s k områdesprotokollen.

När samtliga samebyar fått tillfälle att yttra sig kommer SSR att sammanställa de synpunkter som inkommit, och därefter ta ställning till förslaget till renbeteskonvention. Redan nu förutsätter dock SSR att man därvid kommer att beakta SSR Landsmötesbeslut den 12 juni 2008 om Renbeteskonventionen.

För att ge samebyarna och SSR förutsättningar för att ta informerade beslut beträffande renbeteskonventionen måste den officiella remisstiden utsträckas till minst ett år. Detta innebär också att SSR ges möjlighet att behandla konventionen på sitt ordinarie landsmöte i juni 2010.

§ 21 Redovisning av styrelsens arbete med anledning av uppdrag från Landsmötet 2008 – Svensk samepolitik måste anpassas till internationell rätt

Samerna är Sveriges urfolk och har genom detta en särskild ställning. Under de senaste 20 åren har internationell rätt utvecklats mycket när det gäller urfolks rättigheter. Idag är det en självklarhet att urfolk ska ha rätt till mänskliga rättigheter och grundläggande friheter. Det finns ett antal internationella överenskommelser som ännu inte har fått genomslag i